

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 293/2021-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Dudíťa v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátkou JUDr. Annou Kašparovou, Malinovského 43, Nové Mesto nad Váhom, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Cdo/263/2019 z 23. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. februára 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 10 C 335/2014-306 z 15. februára 2018 zamietol žalobu žalobkyne Prima banka a. s. proti sťažovateľom v postavení žalovaných o zaplatenie sumy 50 000 eur. Žalobkyňa sa proti sťažovateľom domáhala zaplatenia pohľadávky z titulu zmluvy o úvere, ktorá bola uzavretá medzi žalobkyňou a spoločnosťou Myjavská obchodná agentúra, a. s. Sťažovatelia podpísali ručiteľské vyhlásenia, ktorými garantovali splácanie úveru. Okresný súd sa zaoberal otázkou platnosti ručiteľských vyhlásení z dôvodu, že manželky sťažovateľov sa dovolali ich relatívnej neplatnosti z dôvodu, že sťažovatelia nemali súhlas manželiek na prevzatie ručiteľského záväzku. Vzhľadom na to, že okresný súd prejudiciálne

konštatoval, že ručiteľské vyhlásenia sťažovateľov sú neplatné, žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol.

3. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 Co 173/2018 z 26. februára 2019 rozsudok okresného súdu potvrdil.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku z dôvodu, že odvolací súd sa odchýlil od publikovaných záverov najvyššieho súdu v rozhodnutiach R 61/1973, R 1/1998 pri posúdení otázky, či na platné prevzatie ručiteľského záväzku jedným z manželov je potrebný súhlas druhého manžela.

5. Najvyšší súd uznesením č. k. 8 Cdo 263/2019 z 23. septembra 2020 zrušil rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd uviedol, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie neboli dôkladne odôvodnené a presvedčivé tak, ako to vyžadujú zákonné ustanovenia vo vzťahu k odklonu od doterajšej judikatúry. Dovolací súd preto zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a aj súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovatelia podali túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú:

a) Najvyšší súd vec nesprávne právne posúdil.

b) Najvyšší súd zotrval na judikatúre R 61/1973 a R 1/1998.

c) Dovolací súd pri výklade § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka a pri jeho aplikácii vychádzal len z bezprostredného (priameho) vzťahu bezpodielových spoluvlastníkov k spoločným veciam, nezohľadnil možné právne účinky konkrétneho právneho úkonu vo sfére spoločných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“).

d) Dovolací súd nezohľadnil, že

- veriteľ požiadavku poskytnutého osobného ručenia proti sťažovateľom uplatnil až v deň podpisu dodatku č. 20 k úverovej zmluve, a teda sťažovatelia prakticky nemali možnosť podpísať ručiteľského vyhlásenia odmietnuť a zabezpečiť pre obchodnú spoločnosť úver v inej banke,

- výška rámca úveru 550 000 eur vysoko presahuje majetkové možnosti ručiteľov a ich rodín a pri výkone exekúcie z pohľadávok priznaných súdom veriteľovi povedie k likvidácii ich BSM a existenčne ich ohrozuje do takej miery, že ohrozuje uspokojenie ich základných životných potrieb a potrieb ich rodín vrátane potreby bývania,

- sťažovatelia mimo BSM nevlastnia majetok relevantnej hodnoty, ktorý by mohol byť predmetom uspokojenia veriteľa v rámci exekučného konania,

- manželky sťažovateľov sa o existencii ručiteľských vyhlásení dozvedeli až na základe súdneho konania o zaplatenie sumy 50 000 eur s príslušenstvom po doručení platobného rozkazu vydaného súdom,

- v prípade sťažovateľa 2 a jeho manželky vzhľadom na ich vysoký vek (takmer 80 rokov) nie je predpoklad a už ani možnosť, že by si ďalšou prácou mohli svoje základné životné potreby zabezpečiť po vykonaní exekúcie na ich majetok patriaci do BSM,

- formálny prístup dovolacieho súdu pri výklade § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bez zohľadnenia možných právnych účinkov posudzovaného právneho úkonu vo sfére spoločných vecí patriacich do BSM vytvára extrémnu nespravodlivosť.

7. Z tohto hľadiska ide podľa sťažovateľov o zjavnú arbitrárnosť, zmätočnosť, nepreskúmateľnosť a nedostatočnú odôvodnenosť uznesenia dovolacieho súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Napadnuté uznesenie sťažovateľa považujú za arbitrárne a nepreskúmateľné v otázke výkladu § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka v súvislosti s platnosťou ručiteľského vyhlásenia urobeného bez súhlasu druhého manžela, v dôsledku čoho došlo k porušeniu základných práv sťažovateľov označených v 1. bode odôvodnenia tohto uznesenia.

9. Pri prejednaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

10. Ústavný súd zistil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu bol rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušený z dôvodu nedostatočného odôvodnenia vo vzťahu k odklonu od doterajšej judikatúry a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v dôsledku čoho nejde o rozhodnutie konečné. Napriek viazanosti nižších súdov právnym názorom dovolacieho súdu nemožno s určitosťou zatiaľ predvídať konečný výsledok konania.

11. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nemá právomoc preskúmať postup a namietané uznesenie najvyššieho súdu, pretože o veci koná súd prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 186/06).

12. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, a z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku sa už ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľov uvedenými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2021

Libor DUEA
predseda senátu